

Однак кілька тижнів по тому, крокуючи палубою «Карнаку» під час зйомок «Ніла», я фантазував про те, що нам пощастить зняти третій фільм у нашій серії, а якщо так, то яку ж книгу за участю Пуаро взяти наступною... Я все ще відчував цей погляд. Я думав, що фільм, дія якого розгортається протягом жахливої ночі Гелловіну, може дозволити Пуаро зіткнутися зі свіжими демонами. Можливо, навіть із привидами.

Все, що мені потрібно було зробити, — це спланувати вбивство.

У книзі «Вечірка на Гелловін» дитяча вечірка йде шкереберть. Не буде помилкою передбачити, що хтось помре. Зізнаюся, я вкрав цю блискучу, геніальну ідею — вбивство на вечірці під час Гелловіну — і вбив усе інше.

Наш третій фільм про Пуаро, «Привиди у Венеції», — це продовження моїх злочинів. Ситуація, місце дії та персонажі були взяті з тексту і зазнали другого втілення. У руках Кеннета Брана як режисера, і завдяки його грі та грі його акторів сценарій перетворився на щось приголомшливе, дивне і жахливе. Щось *нове*. Однак це нічого не забирає у «Вечірки на Гелловін». Роман залишається, і ним можна тільки насолоджуватися.

Як свідчать її записники, Крісті почала писати його 1 січня 1969 року, не втративши жодного дня після необхідної святкової паузи. (Про трудову етику Крісті мало говорять. У сімдесят вісім років, після майже

шістдесятирічної кар'єри письменниці, вона «сповільнилася» до однієї книжки на рік, зрідка видаючи як сюрприз вірші, п'єси чи короткі оповідання. Порівняймо це, скажімо, з її гарячковим 1934 роком, коли вона опублікувала «Вбивство у Східному експресі», «Таємницю Лістердейла», «Чому не Еванс?», «Розслідування Паркера Пейна» та, під псевдонімом Мері Вестмакотт, «Незакінчений портрет».) Вона оголосила про завершення своєї роботи сьомого липня. Після шести місяців напруженої праці — спочатку з диктофоном, потім з олівцем над чернетками від своєї друкарки, місіс Джоллі, — письменниця тримала в руках цю книгу, так само як і ви зараз. Для багатьох її шанувальників вона є улюбленою, якщо не найулюбленішою. І на те є вагома причина.

Перш за все, ця книга шокує. Вибір жертви є особливо холодним, а подальші ускладнення в ході розслідування Пуаро доводять, що температура спадає нижче нуля. Існує загальне занепокоєння щодо недавніх змін у Британії, які стали загрозливими наприкінці 1960-х років (тоді як сам Пуаро зухвало примудряється не старішати). Персонажі стикаються із занепокоєнням і поступливістю із сучасними ліберальними поглядами на правоохоронні органи та на секс.

Ні, все вже не так, як було колись.

Незмінним залишається лише те, що Пуаро знову повинен мчати щодуху до маленького сонного містечка, цього разу до Вудлі Коммон, щоб розкрити

вбивство. (За п'ять хвилин перебування в маленькому сонному містечку більшість людей, здається, вмирає. Якщо ви коли-небудь опинитеся в детективному романі, дія якого відбувається в маленькому сонному містечку, негайно сідайте в автобус і їдьте до великого міста, де безпечно.)

Допомога приходить із радісною появою гостей. Крісті повертає двох знайомих персонажів: старшого інспектора поліції Спенса з роману «Місіс Мак-Гінті померла», нашого старого знайомого на пенсії, який наважується зверхньо ставитися до вас через те, що він старший за віком і через те, що він на пенсії, та Аріадну Олівер, енергійну авторку й давню приятельку як читача, так і Пуаро, яка має його номер, за яким можна зателефонувати, коли з'явиться мертве тіло. Інтерв'ю, яблука, нерозкриті справи, кодициль, шантаж, чай і ковбаси ідуть слідом. Усі ці гарні речі.

Але не всі вони з'являються в нашому фільмі.

Можливо, ви зможете пробачити це.

Справжні фанати Крісті навряд чи так легко нас зрозуміють, і я люблю їх за це. Фанати люблять Крісті *прискіпливо*. Вони витратили на це свій час. Вони не просто перечитують, вони перечитують ті самі примірники в тому самому кріслі, сьорбаючи той самий чай з того самого надщербленого горнятка. Її книжки приносять особливий комфорт, тому будь-яке відхилення від звичного сприйняття муляє, як пісок у фланелевих простирадлах.

Легко зрозуміти чому. Коли ви читаєте книгу, у вас у голові виникає певне її бачення. Ви бачите, як волюсся персонажа коливається певним чином. Його чи її шарф — улюбленого синього відтінку штор у вашій старій спальні. Ви мимохіть ставите камеру точно в кут кімнати на рівні очей. У певному сенсі, ви бачили зафільмовану версію подій уже під час читання, тож коли ви сідаєте дивитися фільм, знятий за мотивами попередньо прочитаної книги, фільм із його власними зачісками, кольором шарфа і ракурсами зйомки, ви неминуче, хоч і несвідомо, починаєте блукати між першою і другою версіями.

В ідеалі, настає швидке перемир'я. Але коли любиш книгу, коли так безмежно шануєш автора і багато чим йому завдячуєш, важко не грати в улюблені ігри. Боляче з ними розставатися.

Усе, що я можу сказати на свій захист, — це те, що я це розумію. Я відчуваю це. Я завдячую Агаті Крісті більше, ніж будь-кому іншому. Я теж люблю цю книгу. Я розгортаю сторінку, занурююся в історію і думаю, чи заслуговую я взагалі на милосердя.

Вам доведеться прочитати її, і тоді ви побачите.

Майкл Грін
(Літак Бербанк — JFK)
2 квітня 2023 року

Розділ перший

Місіс Аріадна Олівер пішла разом із Джудіт Батлер, подругою, у якої вона зупинилася, щоб допомогти з підготовкою до дитячого свята, яке мало відбутися того ж вечора. На той момент там панувала хаотична активність. Енергійні жінки входили і виходили з дверей, пересуваючи стільці, маленькі столики, вази з квітами, а також приносили велику кількість жовтих гарбузів, які вони стратегічно розставляли у вибраних місцях.

Це мала бути вечірка на Гелловін для запрошених гостей віком від десяти до сімнадцяти років.

Місіс Олівер, відокремившись від основної групи, притулилася до вільної стіни і підняла великий жовтий гарбуз, критично розглядаючи його.

— Востаннє я бачила такий, — сказала вона, відкидаючи сиве волосся з високого чола, — торік у Сполучених Штатах, їх там сотні. По всьому будинку. Я ніколи раніше не бачила стільки гарбузів. Власне кажучи, — додала вона задумливо, — я ніколи не знала різниці між гарбузом і кабачком. Що воно таке?

— Вибач, любя, — сказала місіс Батлер, наступивши подрузі на ногу.

Місіс Олівер щільніше притиснулася до стіни.

— Моя провина, — сказала вона. — Я тут стою і заважаю. Але це було досить вражаюче, бачити так

багато гарбузів або кабачків, як би вони там не називалися. Вони були скрізь: у магазинах і в будинках людей, зі свічками чи ліхтариками всередині, або десь підвішені. Дуже цікаво. Але це було не на Гелловін, а на День подяки. Тепер я завжди асоціюю гарбузи з Гелловіном, а це кінець жовтня. День подяки випадає набагато пізніше, так? Хіба в листопаді, десь у третій тиждень листопада? Так чи інакше, тут Гелловін, безумовно, 31 жовтня, правда? Спочатку Гелловін, а що буде далі? День поминання? Це коли в Парижі всі ходять на кладовища і кладуть квіти на могили. Це не сумне свято. Тобто дітлахи теж туди приходять і веселяться. Спочатку йдеш на квіткові ринки і купуєш багато-багато чудових квітів. Квіти ніколи не виглядають так гарно, як у Парижі на ринку.

На місіс Олівер час від часу наштовхувалося багато заклопотаних жінок, але вони не слухали її. Вони були надто зайняті своїми справами.

Здебільшого це були матері й одна-дві компетентні старі діви; були й корисні підлітки, хлопці років шістнадцяти-сімнадцяти, які лазили по драбинах або стояли на стільцях, щоб підняти на відповідну висоту прикраси: гарбузи, кабачки або яскраві скляні кульки; дівчатка від одинадцяти до п'ятнадцяти років тинялися групами і хихотіли.

— А після Дня поминання і цвинтарів, — продовжила місіс Олівер, опустивши свою вагу на підлокітник дивана, — у вас є День усіх святих. Гадаю, я маю рацію?